

výročná správa
Nadácie Milana Šimečku
za rok 2008

máj 2009, Bratislava

Nadácia Milana Šimečku v súlade s poslaním a cieľmi v roku 2008 uskutočňovala tieto programy a projekty:

1. PROGRAM VÝCHOVA K ĽUDSKÝM PRÁVAM JE ĽUDSKÝM PRÁVOM

1.1 projekt Cultures from around the block – Kultúry odvedľa

1.2 projekt Týždeň nových menšín

1.3 projekt Multikulti do školy

1.4 na okraj

2. PROGRAM S RÓMAMI ŽIŤ BUDEME. IDE O TO AKO...

2.1 projekt Centrum lokálneho pracovného poradenstva Hermanovce – Práca živí, robí s nami divy

2.2 projekt Evaluácia programu výstavby sociálnych bytov v rómskych osídleniach

2.3 projekt Analýza lokálnych politík bývania v kontexte riešenia rómskej problematiky

2.4 projekt Obhajoba práv Rómov na bývanie

2.5 projekt Nástroje zvyšovania zamestnatelnosti Rómov

2.6 projekt Rozvoj nezávislých kapacít rómskej verejnej politiky na Slovensku

2.7 na okraj

3. PROGRAM OSUDY TÝCH, KTORÍ PREŽILI HOLOKAUST

3.1 projekt Anna Franková – Odkaz dejín dnešku

3.2 projekt Sprievodca svetom Anny Frankovej

3.3 projekt Vzdelávacie materiály zamerané na predchádzanie antisemitizmu a iným formám diskriminácie

3.4 projekt Osudy tých, čo prežili holokaust

3.5 projekt Štipendijný fond Gisely Fleischmannovej

Najstarší nadačný program *Výchova k ľudským právam je ľudským právom* zachováva kontinuitu s minulými ľudskoprávnymi projektmi zároveň postupne redefinuje a skonkrétňuje svoje poslanie aj zameranie. Posuny možno identifikovať v troch rovinách: obsahovej, metodickej aj manažérskej.

Po obsahovej stránke roviny sa ľudskoprávne aktivity vo väčšej miere zameriavajú na špecifickejšie otázky interkultúrneho spolunažívania tradičných aj tzv. nových menšín so slovenskou majoritou. Po metodickej stránke čoraz viac využívame nové, alternatívne metodiky založené na zážitkovej pedagogike, využívajú predovšetkým prvky dramatickej výchovy. V rovine projektového manažmentu program čoraz väčšmi využíva formálne aj neformálne sieťovanie a spoluprácu s podobne zameranými mimovládnyimi organizáciami, vzdelávacími inštitúciami aj štátnymi orgánmi.

Podobne ako v minulosti, aj v súčasnosti je ľudskoprávny program výrazne naviazaný na oblasť neformálneho a formálneho vzdelávania. Vzdelávací a publikačný komponent naďalej zostáva chrbtovou kosťou projektových aktivít. Popri tom však rozvíjame spoluprácu aj vo výskumnej a advokačnej oblasti. Ich spoločným cieľom je prispievať k scitlivovaniu verejnosti voči kultúrnej rozmanitosti a k sieťovaniu organizácií, neformálnych skupín a jednotlivcov. Dlhodobým zámerom týchto aktivít je cielavedome budovať také verejné prostredie, ktoré je založené na podpore a dodržiavaní ľudských práv, a pritom rešpektuje individuálnu aj skupinovú kultúrnu rozmanitosť.

1.1 projekt *Cultures from around the Block – Kultúry odvedľa*

Charakteristika projektu:

Nadácia Milana Šimečku sa zapojila do vlajkového projektu Európskej komisie, ktorý bol podporený v rámci Európskeho roku interkultúrneho dialógu 2009. Projekt bol koordinovaný Multikultúrnym centrom Praha a realizovaný v partnerstve s piatimi ďalšími organizáciami vo Veľkej Británii, Nemecku, Belgicku, Poľsku a Rumunsku. Projekt nadviazal na komunitné aktivity Nadácie Milana Šimečku v susedstve Panenskej ulice v Bratislave.

Cieľom medzinárodného projektu bolo využívanie rôznorodých umeleckých foriem a tradičných aj nových informačných technológií pri mapovaní jednotlivých miestnych komunít. Každý partner projektu realizoval komunitné podujatia a vzdelávacie aktivity na školách so študentmi vo veku 14-18 rokov. Cieľom vzdelávacích aktivít bolo preskúmať multikultúrnu históriu a súčasnosť danej lokality. Jednotlivé lokálne projekty boli následne prezentované na webovej stránke www.europeancity.cz a v dokumentárnom filme *Your Street – My Street*, v ktorom priamo účinkovali aj študenti z jednotlivých lokalít. Výstupy vzdelávacích projektov boli taktiež prezentované na medzinárodnom festivale Dialóg kultúr 2008 v Prahe.

Slovenský lokálny projekt *Susedstvo Panenská* bol realizovaný v multikultúrnom prostredí bratislavského Starého Mesta. Séria vzdelávacích a komunitných aktivít bola zacielená predovšetkým na študentov Základnej školy Milana Hodžu. Študenti sa snažili zdokumentovať kultúrnu a sociálnu rozmanitosť susedstva využívaním interaktívnych vzdelávacích metód.

Prehľad aktivít v roku 2008:

Nadácia sa aktívne zapojila do realizácie 5 aktivít projektu:

1. Lokálny vzdelávací projekt – workshopy so študentmi
2. Organizácia komunitných podujatí
3. Spolupráca na príprave dokumentárneho filmu
4. Spolupráca na príprave webovej stránky www.europeancity.cz
5. Prezentácia na festivale Dialóg kultúr v Prahe

1. Lokálny vzdelávací projekt – workshopy so študentmi

Séria workshopov pre študentov sa tematicky zamerala na minulé aj súčasné multikultúrne podoby susedstva. Každý workshop bol organizovaný pre inú skupinu študentov druhého stupňa ZŠ. Spolu sa workshopov zúčastnilo viac než 100 študentov.

Workshopy pre študentov

Termín	Téma	Účastníci	Ciele	Metódy
III - IV/08	Multikultúrna Bratislava (2 workshopy)	7. ročník, spolu 45 študentov	Mapovanie multikultúrneho prostredia Susedstva v minulosti a súčasnosti	Skupinová práca s dobovými fotografiami, pohľadnicami a osobnými svedectvami pamätníkov
IV/08	Stereotypy a predsudky	8. ročník 25 študentov	Skúmanie kultúrnych stereotypov a predsudkov	Simulačné hry, práca s novinovými správami a fotografiami
V/08	Miestna židovská komunita a holokaust na Slovensku	9. ročník 30 študentov	Skúmanie života židovskej komunity v Susedstve a fenoménu holokaustu na Slovensku, diskusia o "veľkých" a "malých" dejinách	Analýza historických dokumentov, dobových svedectiev a fotografií, skúmanie "malých dejín" vlastnej rodiny
VI/08	Hľadanie strateného trpaslíka (3 workshopy)	8. ročník 12 študentov	Skúmanie multikultúrneho prostredia Susedstva priamo "v teréne"	Súťaživý terénny výskum Susedstva, lúštenie hádanky, ilustrovanie diverzity na plagátoch.

3. Spolupráca na príprave dokumentárneho filmu

Nadácia sa v rámci projektu zapojila aj do prípravy dokumentárneho filmu o jednotlivých lokálnych komunitách. Filmový štáb sa zúčastnil workshopu Hľadanie strateného trpaslíka a taktiež natočil rozhovory s obyvateľmi Susedstva Panenská.

4. Spolupráca na príprave webovej stránky www.europeancity.cz

V rámci partnerského projektu sa vytvorila webová stránka, ktorej hlavným cieľom bolo nielen prezentovať výstupy lokálnych projektov, ale taktiež vytvoriť portál tematicky zameraný na otázky integrácie v európskych urbánnych priestoroch. Nadácia sa spolupodieľala na obsahovom naplnení webovej stránky.

5. Prezentácia na festivale Dialóg kultúr v Prahe

V rámci každoročne organizovaného festivalu Nadácia prezentovala výstupy lokálneho projektu v Susedstve Panenská, a taktiež organizačne zabezpečila koncert a workshop afrického bubeníka pôsobiaceho na Slovensku.

Projektový manažér: Peter Drál'

Spolupracovníci: Zuzana Bošeľová, Jana Hradská, Adriana Martinovičová

Donori projektu: Európska komisia, Európska kultúrna nadácia, Medzinárodný višegrádsky fond

Časový rámec projektu: január – december 2008

1.2 projekt Týždeň nových menšín

Charakteristika projektu:

V týždni od 24. do 30. novembra 2008 sa v Bratislave uskutočnil tretí ročník festivalu Týždeň nových menšín. Festival sa postupne rozvíja od prvého ročníka v roku 2006, ktorý sa konal na Pedagogickej fakulte počas Týždňa globálneho rozvojového vzdelávania. Druhý ročník v novembri 2007 prebiehal už na viacerých miestach, prevažne v univerzitnom prostredí a išlo už o nezávislú sériu podujatí. Od tretieho ročníka v roku 2008 sa jedná o multižánrový festival, počas ktorého sa uskutočnili rôznorodé podujatia - koncerty, divadelné a tanečné predstavenia, filmové projekcie, diskusie, či viaceré neformálne stretnutia.

Cieľom festivalu je postupne zvyšovať povedomie a informovanosť o nových menšinách žijúcich na Slovensku. Prostredníctvom rôznorodých podujatí pre širokú verejnosť sa snažíme eliminovať xenofóbiu v našej krajine, ktorá vyplýva z nedostatku informácií a možností oboznámiť sa s fenoménom migrácie a priamo sa stretnúť s predstaviteľmi nových menšín. Festivalom chceme postupne meniť postoje ľudí voči migrantom a novým menšinám žijúcim na Slovensku na viac tolerantné.

Primárnou cieľovou skupinou festivalu sú univerzitní študenti a široká verejnosť. Festival je prepojený na univerzitné prostredie. Veríme, že zvyšovaním povedomia u študentov, ktorých považujeme za veľmi otvorenú, ambicióznou a formovateľnú skupinu mladých ľudí, ktorí majú možnosť šíriť myšlienky ďalej, môžeme postupne dosiahnuť cieľ festivalu.

Novinkou minulý rok bolo aktívne zapojenie vysokoškolských študentov a študentiek – dobrovoľníkov a dobrovoľníčiek pri príprave aj organizácii týždňa nových menšín. Od septembra sme mali pravidelné stretnutia so študentským tímom. Študenti prišli s mnohými kreatívnymi nápadmi a návrhmi na program, mohli využiť šancu zúčastniť sa na tvorbe programu festivalu. Práca so študentským tímom bola obohacujúca aj pre nás. Tím pracoval veľmi aktívne a pod našou supervíziou, čím sme spoločne za obdobie september a október 2008 vytvorili veľmi pestrý a bohatý program festivalu. Približne jedna tretina programu bola ich nápadmi. Keďže hlavnou cieľovou skupinou sú študenti vysokých škôl, mnohé aktivity sa konali na viacerých fakultách v Bratislave. Už z predošlých ročníkov máme veľmi dobré skúsenosti so spoluprácou s Fakultou sociálnych a ekonomických vied UK a Pedagogickou fakultou UK v Bratislave. Minulý rok sme spolupracovali aj s Filmovou a televíznou fakultou VŠMU. Pokladáme za prínosné, že študenti z tímu sú priamo napojení na cieľové fakulty, čím sa ľahšie dosiahne očakávané šírenie myšlienky týždňa medzi ostatnými študentmi.

Počas celého roka plánujeme rozvíjať a budovať vzťahy s komunitami, aby sme postupne docielili, že festival sa stane nielen nástrojom na zvyšovanie povedomia o nových menšinách medzi širokou verejnosťou - majoritou, ale takisto bude podporovať migrantov, ich podujatia a možnosť pripraviť spolu s nami zaujímavý program.

Program týždňa nových menších 2009 bol veľmi bohatý, denne sa uskutočnili 2 až 5 podujatí. Všetky podujatia boli aj pre uľahčenie prístupu verejnosti zdarma. Na každom podujatí sme distribuovali spravodaj, ktorý slúžil aj ako sprievodca festivalom. Spravodaj rozdávali dobrovoľníci počas týždňa aj v okolí internátov a v centre mesta. Účastníci festivalu si mohli počas celého týždňa kúpiť za symbolických 20 Sk odznak s logom TNM a podporiť tak myšlienku festivalu.

Program

Pondelok, 24. 11. 2008

17.00 otváracia diskusia Slovensko očami nových menších
19.00 klavírny koncert vietnamskej skladateľky Hoang Thi Kieu Anh

Utorok, 25.11. 2008

16.00 tanečné predstavenie Tance z Indonézie
16.30 diskusia Slovensko o 50 rokov
18.30 EuroCINE filmové premietanie My zdes

Streda, 26.11. 2008

12.45 stredoškolská študentská debata Migranti predstavujú prínos pre Slovensko
13.30 diskusia Multikulti do školy
19.00 filmový minifestival Olivy z Persepolisu
20.00 divadelné predstavenie Las Metamorfosis

Štvrtok, 27.11. 2008

19.00 medzinárodná párty v knižnici
20.00 párty TEA&ETHNO&TY

Piatok, 28.11. 2008

15.00 tanečné divadlo Emigrant
16.00 diskusia Slovensko v Afganistane, Afganistan na Slovensku

Sobota, 29.11. 2008

16.00 neformálne stretnutie anglicky hovoriacich prisťahovalcov Next Expat

Nedeľa, 30.11. 2008

15.00 tvorivé dielen pre deti v BIBIANE

Donori: Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu/SlovakAid, Európska komisia, Holandské veľvyslanectvo na Slovensku

1.3 projekt *Multi-kulti do školy – Vytváranie interkultúrneho prostredia v slovenskom školstve*

Charakteristika projektu:

Zámerom projektu je podpora transformácie tradičnej slovenskej školy na školu reflektujúcu kultúrnu diverzitu a aplikujúcu prvky interkultúrneho učenia v obsahu aj forme vzdelávania, v školskom manažmente a vo vzťahu s lokálnym prostredím. Projekt reaguje na kurikulárnu reformu slovenského školstva a predovšetkým na zaradenie prierezovej témy multikultúrna výchova do obsahu vzdelávania na slovenských základných a stredných školách. Projekt nadviazal na dlhoročné vzdelávacie aktivity Nadácie v oblasti multikultúrnej výchovy, predovšetkým na tréningy pre učiteľov a publikovanie metodického manuálu MULTI-KULTI na školách.

Hlavné ciele projektu zahŕňajú:

1. Vytvorenie a testovanie e-learningového kurzu *Multikultúrna výchova* pre učiteľov základných a stredných škôl.
2. Overenie možností zavádzania interkultúrnej výchovy ako prierezovej témy obsahu vzdelávania do školskej praxe.
3. Spracovanie skúseností a príkladov dobrej praxe z experimentálneho overovania a ich sprostredkovanie širšej odbornej verejnosti.
4. Vytvorenie a sprístupnenie webového portálu www.multikulti.sk venovanému otázkam kultúrnej diverzity, multikulturalizmu a multikultúrnej výchovy.

Prehľad aktivít v roku 2008:

Projekt v prípravnej fáze zahŕňal:

- analýzu vzdelávacieho prostredia so špecifickým dôrazom na zmeny v obsahu vzdelávania
- výber účastníkov na zapojenie do e-learningového kurzu *Multikultúrna výchova*
- organizovanie vstupného tréningu pre účastníkov e-learningového kurzu

Projektový tím na dvoch pracovných seminároch spracoval obsahové vymedzenie a časový harmonogram realizácie kurzu. Kurz bol tematicky rozdelený do 10 tematických celkov, ktoré budú sprístupňované v dvojtýždňovej periodicite zadávania, vypracovávanía a vyhodnocovania úloh v období od februára do júna 2009. Členovia pracovného tímu zároveň spracovali metodické podklady a podrobný sylabus kurzu, jednotlivé zadania aj spôsob ich hodnotenia. Paralelne s vyvíjaním e-learningového kurzu sa začal spracovávať grafický návrh a obsah webovej stránky www.multikulti.sk.

Pokračovanie projektu:

V roku 2009 plánujeme realizovať ťažiskovú fázu projektu – experimentálne testovanie e-learningového kurzu *Multikultúrna výchova* pre učiteľov základných a stredných škôl ako aj dotvorenie a sprístupnenie webového portálu www.multikulti.sk. Experimentálne testovanie kurzu bude zavŕšené organizáciou

hodnotiaceho seminára. Skúsenosti získané z implementácie kurzu budú prezentované na sympóziu pre širšiu odbornú verejnosť.

Projektový manažér: Peter Drál'

Projektový tím:

- Prof. PhDr. Erich Mistrík, CSc., Pedagogická fakulta UK v Bratislave
- PaedDr. Alica Petrasová, PhD., Pedagogická fakulta PU v Prešove
- PhDr. Vlasta Dúbravová – Pedagogická fakulta UK v Bratislave

Donori projektu: Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru, Nórsky finančný mechanizmus, Štátny rozpočet Slovenskej republiky – blokový grant Nadácie otvorenej spoločnosti

Časový rámec projektu: apríl 2008 – február 2010

1.4 na okraj

Intercultural Navigators

Nadácia Milana Šimečku a Partners for Democratic Change Slovakia boli oslovené na spoluprácu na medzinárodnom projekte Britskej rady *Intercultural Navigators*, ktorý sa realizuje v 12 krajinách Európy vrátane Slovenska. Cieľom projektu je zvyšovať interkultúrne kompetencie mladých lídrov a motivovať ich na iniciovanie systémových zmien vo svojich lokálnych komunitách a organizáciách. Nadácia bola oslovená na spoluprácu pri odbornom a lektorskom zabezpečení jednotlivých tréningov. Projekt v prípravnej fáze (2008) zahŕňal tri tréningy pre trénerov. V roku 2009 je plánovaná ťažisková časť projektu – séria štyroch tréningov a medzinárodné sieťovacie stretnutie pre navigátorov z jednotlivých krajín. Skupina vytrénovaných interkultúrnych navigátorov bude mať následne možnosť uchádzať sa o stáž v partnerských krajinách a o podporu svojich vlastných projektov. Čiastkové výsledky projektu budú prezentované v roku 2009. Projekt je financovaný zo zdrojov Britskej rady.

Kto hľadá, nájde... Kompas!

Nadácia Milana Šimečku a Slovenský inštitút mládeže – Iuventa sa odborne a lektorsky podieľali na príprave a realizácii projektu neformálnej skupiny mládeže *Mladí tréneri a trénerky ľudských práv*, ktorého cieľom bolo rozvíjanie výchovy k ľudským právam v neformálnych prostrediach, využívaním zážitkových metód a prvkov rovesníckeho vzdelávania. Hlavným zámerom projektu *Kto hľadá, nájde Kompas* bolo sprístupnenie metodickej príručky Rady Európy *Kompas* do neformálneho vzdelávania na Slovensku. Projekt sa primárne zameriaval na budovanie zručností a postojov; sekundárne aj na rozširovanie vedomostí o ľudských právach.

Projekt zahŕňal 4 hlavné aktivity:

1. spracovanie metodiky aktivít z príručky *Kompas* a tvorbu programu tréningu trénerov a letnej školy ľudských práv
2. zorganizovanie trojdňového intenzívneho tréningu trénerov
3. zorganizovanie týždňovej Letnej školy ľudských práv
4. spracovanie získaných skúseností do publikácie *Lekcie z Kompasu*

Projekt bol realizovaný v rámci Programu finančnej podpory aktivít detí a mládeže na roky 2008 – 2013 (ADAM II) Ministerstva školstva SR.

Identita I: Náš islám

Dňa 24. júna 2008 sa v Štúdiu 12 na Jakubovom námestí v Bratislave uskutočnilo divadelné predstavenie *Identita I: Náš Islám* divadla Feste občianskeho združenia REPT z Brna. Divadelné predstavenie malo byť súčasťou programu týždňa nových menšín 2007, avšak nakoniec sa podarilo zrealizovať predstavenie až v júni minulého roka. Cieľom projektu bolo odhaľovanie predsudkov voči ľuďom vyznávajúcim islamské náboženstvo, poukázať na to, ako médiá toto náboženstvo často vykresľujú a prispievajú tak k prehlbovaniu predsudkov a snaha o prehlbovanie tolerance voči odlišným kultúram. Po predstavení nasledovala diskusia s hercami a režisérom divadelnej hry Jiřím Honzírkom, na ktorom sa aktívne zúčastnilo asi 40 divákov a diváčok. Divadelné predstavenie podporilo Štúdio 12, Nadácia Milana Šimečku, Holandské veľvyslanectvo a SlovakAid.

Dialogues for Action – Negotiating Identities in the Neighborhood

Projekt *Dialogues for Action* prebiehal v dňoch od 21. do 23. mája 2008. Projekt pozostával z dvoch častí. Prvou bolo komunitné podujatie „*Dobrý večer susedia*“, ktoré sa konalo 21. mája v susedstve okolo Panenskej ulice v Starom meste, kde sídli Nadácia Milana Šimečku. O 19.00 hodine sa uskutočnila verejná diskusia v kníhkupectve Artforum. Cieľom diskusie bolo začať viesť dialóg o susedstve, o osobitosti tejto štvrti, možnosti udržiavať historický ráz a tradície, o výzvach modernej doby, možnosti budovať susedstvo v centre Bratislavy s dobrými susedskými vzťahmi. Pozvaní hostia boli starosta Starého mesta Andrej Petrek, predseda Židovskej náboženskej obci v Bratislave Peter Salner, Karol Pavlů z Evanjelickej cirkvi a zástupkyňa Komunitnej nadácie Bratislava Daniela Danihelová. Diskusiu moderovala Zora Paulíniová. Zúčastnilo sa na nej približne 30 ľudí žijúcich v susedstve. Po diskusii nasledovalo neformálne komunitné stretnutie aj s účastníkmi diskusie v kaviarni Next Apache, ktorá takisto sídli na Panenskej ulici. V kaviarni odohrala unplugged koncert kapela Živé kvety. V období od 21. do 31. mája mali obyvatelia susedstva možnosť zapojiť sa do kvízu „*Poznáš svoje susedstvo*“ a vyhrať knižku.

Druhou časťou projektu bol dvojdňový workshop „*Learning and cultural diversity*“, ktorý viedol Jonathan Levy - britský lektor žijúci vo Francúzsku. Jonathan Levy má bohaté trénerske skúsenosti z francúzskych predmestských štvrtí. Workshop bol určeným mladým ľuďom – učiteľom, študentom pedagogických fakúlt, trénerom, pracovníkom v neformálnom vzdelávaní a mládežníckym lídrom. Dvadsiatim takýmto účastníkom a účastníčkam workshopu predstavil spôsoby vytvárania priateľského prostredia pre učenie v multikultúrnych kontextoch. Cieľom workshopu bolo prehĺbiť znalosti o procese a dynamike učenia, zefektívniť rôzne spôsoby učenia a učenia sa, poukázať na mnohé prínosy aj ťažkosti učenia v kultúrne rozmanitom prostredí, naučiť sa vytvárať vhodné podmienky pre učenie v multikultúrnom prostredí. Workshop sa uskutočnil v podkrovných priestoroch na Panenskej ulici 4.

Projekt *Dialogues for Action – Negotiating Identities in the Neighborhood* bol podporený Nadáciou Anny Lindh, ktorá v roku 2008 realizovala kampaň 1001 Actions for Dialogue ako príspevok k Európskemu roku dialógu medzi kultúrami, ktorý vyhlásila Európska komisia. Cieľom kampane bolo prostredníctvom rôznych spoločenských, kultúrnych a športových podujatí poukázať na dôležitosť interkultúrneho dialógu v Európe.

Tento program predstavuje v súčasnosti najširšiu oblasť aktivít Nadácie Milana Šimečku. Zameriavame sa na viaceré aspekty spolužitia Rómov a gádžov na Slovensku, predovšetkým na oblasť komunitného rozvoja a rómskej verejnej politiky. V komunitnej oblasti sme niekoľko rokov pôsobili v obci Hermanovce, túto činnosť sme však v roku 2007 ukončili. V súčasnosti nadácia hľadá priestor pre obdobné aktivity v iných lokalitách a usilujeme sa aj o posilňovanie komunitného rozvoja vo všeobecnosti.

Postupne sme sa stali aj jednou z mála slovenských mimovládnych organizácií, ktorá sa usiluje aktívne ovplyvňovať rómsku verejnú politiku, keďže táto je dlhodobo zanedbávaná na národnej a regionálnej úrovni.

2.1 projekt *Centrá lokálneho pracovného poradenstva – nová služba pre marginalizované skupiny*

Charakteristika projektu:

Hlavnou ideou projektu bola snaha o zvýšenie zamestnanosti v prostredí obyvateľov marginalizovaných lokalít v regióne Prešovského kraja. Projekt vychádzal zo skúseností z práce s dlhodobo nezamestnanými a obťažne zamestnateľnými klientmi v prostredí rómskych osád, pričom základnou myšlienkou, aplikovanou vo všetkých aktivitách projektu bol individuálny prístup ku klientovi.

Projekt bol cielený predovšetkým na dve hlavné oblasti aktivít. Prvou bola tvorba a stabilizácia siete pracovno-poradenských centier, zameraných na znevýhodnených a dlhodobo nezamestnaných klientov a podporná práca s dlhodobo nezamestnanými a mládežou z prostredí rómskych osád a detských domovov, druhú nosnú aktivitu predstavovala tvorba ekonomických a strategických plánov pre novo vznikajúce alebo jestvujúce obecné firmy.

Práca jednotlivých pracovno poradenských centier, ktorých v priebehu projektu fungovalo celkom 10 a ktoré v svojich databázach zaregistrovali celkom 1125 klientov, bola zameraná na intenzívnu a individuálnu prácu s klientom, smerujúcu k identifikácii schopností a záujmov klienta, následného sprostredkovania kontaktu so zamestnávateľom a udržiavania kontaktu s klientom, zamestnávateľom a rodinou klienta v priebehu zamestnania, ako aj po jeho skončení. S pracovno poradenskými centrami úzko spolupracovali vybraní terénni sociálni pracovníci v celkovo 12 lokalitách, ktorým bola poskytovaná podpora pri hľadaní zamestnania pre ich miestnych klientov.

Obecné firmy – sociálne podniky spravované miestnymi samosprávami – boli zakladané a podporované v lokalitách s veľkým potenciálom nezamestnaných s cieľom zvýšiť lokálnu zamestnanosť v oblastiach, v ktorých sa môžu klienti s nízkou kvalifikáciou uplatniť.

Rok 2008 bol záverečným rokom projektu. Okrem publikačných aktivít prebehla vo februári v Bratislave pod názvom *Zamestnanosť Rómov – prekážky a výzvy* záverečná konferencia, shrňujúca skúsenosti z realizácie projektu a inovátične prístupy v oblasti zvyšovania zamestnanosti dlhodobo nezamestnaných.

Partneri projektu: Aktivity projektu zaisťovalo 9 pracovníkov z 5 partnerských organizácií. Okrem Nadácie Milana Šimečku – vedúceho partnera projektu - to boli: Človek v tísi, pobočka Slovensko, Asociácia terénnych sociálnych pracovníkov, Kolpingovo dielo na Slovensku a OZ Ľudia a perspektíva.

Projektový tím: Nadácia Milana Šimečku bola v projekte zastúpená 5 pracovníkmi – Ondřej Poduška bol manažérom projektu, Peter Kaščák vykonával funkciu hlavného finančného manažéra, Laco Oravec mal na starosti nadnárodnú spoluprácu a advokačné aktivity, Paula Tománková viedla časť projektu, zameranú na prácu s ohrozenou mládežou a Iva Grejtáková bola pracovnou poradkyňou v Hermanovciach.

Donori: Projekt bol realizovaný v rámci Iniciatívy Spoločenstav EQUAL na Slovensku a spolufinancovaný Európskou Úniou.

Informácie o aktivitách projektu sú dostupné na webovej stránke partnerskej organizácie Človek v tísi – pobočka Slovensko www.clovekvtsni.sk.

2.3 projekt *Analýza lokálnych politík bývania v kontexte riešenia rómskej problematiky*

Charakteristika projektu:

Projekt *Analýza lokálnych politík bývania v kontexte riešenia rómskej problematiky* nadväzuje na projekty Nadácie Milana Šimečku realizované v rámci podprogramu *Obhajoba práv Rómov na Slovensku*. Cieľom projektu je zmapovať koncepčné materiály zamerané na riešenie problematiky bývania na lokálnej úrovni a pripraviť a prezentovať analýzu, ktorá bude obsahovať aj odporúčania pre samosprávy.

Projekt má prispieť k vyvinutiu väčšieho tlaku na orgány verejnej správy, aby pristupovali k problematike bývanie sociálne znevýhodnených obyvateľov koncepčnejšie, systematickejšie a s dlhodobou perspektívou.

V roku 2008 v rámci projektu prebehli personálne zmeny, ktoré vo finále viedli k predĺženiu časového harmonogramu projektu. Bolo zrealizovaných niekoľko výskumných návštev v stredo- a východoslovenských obciach.

Projektový tím: Koordinátorom projektu je Ondřej Poduška.

Donori: Projekt bol podporený Nadáciou otvorenej spoločnosti v rámci programu *Každý z nás je originál*.

2.4 projekt Obhajoba práv Rómov na bývanie – právna pomoc

Charakteristika:

- **základný cieľ:** presadzovať dodržiavanie práv Rómov na primerané bývanie
- **čiasťkové ciele:** zmonitorovať situáciu v oblasti bývania vo vylúčených rómskych osídleniach, poskytnúť právne poradenstvo a zastupovanie v prípadoch porušenia práv na bývanie, pripraviť analýzu o situácii bývania založenú na kombinácii poznatkov z praxe a legislatívneho rozboru, experimentálne overovať rôzne právne a advokačné možnosti v prípadoch porušovania práv na bývanie, zmonitorovať dodržiavanie zákona o trvalých pobytoch, zavádzanie inštitútu osobitného príjemcu, právne poradenstvo pri výstavbe nájomných bytov nižšieho štandardu
- **cieľová skupina:** príslušníci marginalizovaných rómskych komunít, jednotlivci alebo rodiny, ktorých práva na bývanie sú porušované alebo ohrozované (najmä núteným vysťahovaním); v širšom zmysle sú cieľovou skupinou aj pracovníci regionálnych kancelárií ÚSVRK a komunitní sociálni pracovníci, s ktorými sa v rámci projektu spolupracuje a sú im poskytované odborné právne konzultácie v oblasti práv na bývanie

V roku 2008 sme pokračovali vo všetkých hlavných aktivitách projektu – poskytovaní právnej pomoci rómskym klientom, ich zastupovaní v súdnych konaniach, vyjednávaní na lokálnej úrovni, vypracúvaní posudkov a stanovísk, ako aj v menších vzdelávacích aktivitách. Podarilo sa nám dosiahnuť aj viacero precedenčných súdnych rozhodnutí.

Projektový tím: Ladislav Chynoradský

Partneri: Centre on Housing Rights and Evictions, European Roma Rights Centre, Regionálne kancelárie Úradu splnomocnenkyne vlády SR pre rómske komunity, terénni sociálni pracovníci

Donor: Open Society Institute

Úrad vlády SR nám najprv, podobne ako v dvoch predošliach rokoch, schválil dotáciu na tento projekt, ale následne odmietol podpísať zmluvu. Napriek tomu sme v projekte pokračovali na vlastné náklady, čím nám vznikla strata približne 250.000,- Sk.

2.5 projekt *Nástroje zvyšovania zamestnatelnosti Rómov*

Charakteristika projektu:

Program, realizovaný v rámci partnerstiev Grundtvig si klade za cieľ zvýšiť informovanosť partnerských organizácií o prístupoch a nástrojoch k zvyšovaniu zamestnanosti marginalizovaných skupín, najmä Rómov, v jednotlivých partnerských krajinách. Ďalším z cieľov je aj nachádzanie stratégií, vhodných pre aplikáciu v domácom prostredí. Nadácia Milana Šimečku v rámci projektu spolupracuje s litovskou organizáciou SOPA a holandskými organizáciami Werktdadvies a FlexPay.

V priebehu projektu boli v roku 2008 zrealizované 4 stretnutia, na ktorých boli prezentované aktivity jednotlivých partnerských organizácií v ich domovskom prostredí ako aj aktivity iných spolupracujúcich organizácií a lokálnych samospráv v partnerských krajinách. V rámci prvého stretnutia, ktoré prebehlo v Bratislave, sa hostia z Litvy a Holandska zúčastnili na záverečnej konferencii projektu *Centrá lokálneho pracovného poradenstva – nová služba pre marginalizované skupiny*. Stretnutia v Litve a Holandsku boli zamerané predovšetkým na bližšie zoznámenie s miestnym prostredím a aktivitami v oblasti zvyšovania zamestnanosti. V priebehu jesenného stretnutia na východe Slovenska mali návštevníci možnosť zoznámiť sa s aktivitami 2 mimovládnych organizácií a obce Kecerovce.

V roku 2009 sú plánované ďalšie 2 stretnutia – v Holandsku a záverečné v Litve. Výstupom projektu budú súhrnné správy o situácii v oblasti zamestnávania Rómov v jednotlivých partnerských krajinách a prierezová správa, popisujúca situáciu v špecifických oblastiach spojených s problematikou ne/zamestnanosti marginalizovaných skupín.

Projekt trvá do 31. júla 2009

Projektový tím: Koordinátorom projektu je Ondřej Poduška.

Donor: Európska komisia

2.6 projekt *Rozvoj kapacít nezávislej rómskej verejnej politiky na Slovensku*

Charakteristika projektu:

Nadácia Milana Šimečku sa už niekoľko rokov spoločne s partnerskými organizáciami venuje ovplyvňovaniu rómskej verejnej politiky. Cieľom tohto projektu je výrazne prispieť k skvalitneniu podobných aktivít a vytvoreniu predpokladov pre dlhodobé profesionálne pôsobenie aktérov občianskej spoločnosti pri tvorbe a implementácii verejných politík zameraných na marginalizované rómskej komunity.

Tento projekt realizujeme od apríla 2008 a má niekoľko hlavných aktivít:

- príprava elektronického spravodaja
- pravidelný monitoring verejných politík
- každoročný odpočet plnenia programového vyhlásenia vlády
- ad hoc verejné podujatia
- prevádzka webstránky www.rvp.sk
- séria verejných diskusií
- podpora lokálnych aktivistov

Projektový tím: Projekt koordinuje Štefan Šarkózy.

Partneri projektu: Inštitút rómskej verejnej politiky.

Donor: Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe.

2.7 na okraj

Návrh politiky sociálneho bývania pre mesto Prešov

Nadácia Milana Šimečku bola na jeseň 2008 oslovená sociálnym odborom magistrátu mesta Prešov so žiadosťou o pomoc pri vypracovaní komplexnej koncepcie politiky sociálneho bývania v meste. Táto potreba vznikla v rámci spracovávania komunitného plánu mesta Prešov, kedy sa problematika bývania ukázala ako jedna z prierezočných tém, vyžadujúca osobitnú pozornosť.

V rámci objednávky bol zrealizovaný prieskum súčasného stavu a kapacít inštitúcií, zaisťujúcich starostlivosť o sociálne odkázaných obyvateľov mesta a následne vypracovaná štúdia, zahŕňajúca 3 hlavné úrovne bývania s podporou mesta, pričom každá z nich bola rozdelená do niekoľkých podúrovní. Štúdia bola v decembri 2008 odovzdaná pracovníkom sociálneho odboru magistrátu mesta Prešov a následne prezentovaná pred poslancami mestského zastupiteľstva.

V priebehu roku 2009 očakávame ďalšiu spoluprácu so sociálnym odborom prešovského magistrátu pri presadzovaní jednotlivých navrhovaných krokov.

Na vypracovaní koncepcie politiky sociálneho bývania mesta Prešov sa podieľali Ondřej Poduška a Laco Oravec.

Výskum stavu a potrieb rómskych komunít v meste Žilina

Nadácia Milana Šimečku prejavili začiatkom roku 2008 záujem spolupracovať so samosprávou mesta Žilina pri riešení situácie miestnej rómskej komunity, ktorá vykazuje prvky getoizácie. Po vzájomnej dohode bol zrealizovaný terénny výskum a jeho závery spracované do podoby štúdie o stave rómskych komunít v tomto meste. Správa obsahuje aj niekoľko strán návrhov opatrení, ktoré by bolo potrebné v Žiline uskutočniť. Výsledky výskumu boli prezentované na stretnutí zainteresovaných subjektov v júli 2008.

Semináre Rómovia a Druhá svetová vojna

Nadácia Milana Šimečku bola oslovená organizáciou ETP Slovensko pripraviť pre jej spolupracovníkov semináre zamerané na tému prenasledovanie Rómov počas Druhej svetovej vojny na Slovensku. ETP Slovensko už niekoľko rokov realizuje humanitárny projekt distribúcie materiálnej pomoci Rómom, ktorí sa narodili pred rokom 1945. Ide o formu kompenzácie obetí vojnových perzekúcií a tieto semináre mali tvoriť vzdelávací doplnok projektu.

V mesiacoch september a október sme zrealizovali dva semináre, jeden pre terénnych sociálnych pracovníkov a druhý pre rómsku mládež.

Výskum a seminár Vyrovnávacie opatrenia pre Rómov

Nadácia Milana Šimečku sa zapojila aj do veľkého porovnávacieho výskumu PAMECUS, ktorý na objednávku Európskej komisie realizovala Univerzita v Bradforde z Veľkej Británie. Cieľom projektu bolo porovnať skúsenosti z viacerých štátov Európskej únie, ale aj Kanady, Juhoafrickej republiky a USA v oblasti pozitívnej akcie. Na Slovensku a v Maďarsku sa pod supervíziou Európskeho centra pre práva Rómov výskum zamerával špecificky na vyrovnávacie opatrenia pre Rómov.

Nadácia zrealizovala právnu analýzu, pripravila výskumný seminár a uskutočnila aj sériu individuálnych rozhovorov. Následne sme spracovali správu o vyrovnávacích opatreniach na Slovensku.

Žiť v poznaní svojich práv

Nadácia Milana Šimečku už po druhý krát zrealizovala pre Asociáciu komunitných centier tréning rómskej mládeže v oblasti práva. Tréning vychádza z metodológie *street law* a je špeciálne upravený pre mladých ľudí zo sociálne znevýhodneného prostredia. V roku 2009 plánujeme v takomto vzdelávaní pokračovať v širšom systematickom rozsahu.

PROGRAM OSUDY TÝCH, KTORÍ PREŽILI HOLOKAUST

Program *Osudy tých, čo prežili holokaust* sa momentálne najviac zameriava na vzdelávacie aktivity s problematikou holokaustu a antisemitizmu. Cieľovou skupinou sú predovšetkým stredoškolskí študenti. Naším cieľom je realizácia takých aktivít, ktoré svojou inovatívnou formou sprostredkujú novú formu a pohľad na udalosti, týkajúce sa aj našich dejín (holokaust). Zároveň sa snažíme, aby sa problematika holokaustu prezentovala v širších súvislostiach – ako súčasť vzdelávania o rasizme (resp. antisemitizme) a porušovaní/ dodržiavaní ľudských práv. Pri realizácii často využívame unikátny videoarchív Nadácie Milana Šimečku, ktorá obsahuje 150 svedectiev ľudí, ktorí prežili holokaust.

Ďalšou oblasťou tohto programu je vytváranie vzdelávacích - metodických materiálov a podpora výskumu danej problematiky.

3.1 projekt Anna Franková – Odkaz dejín dnešku

Charakteristika:

Vzdelávací projekt, určený pre stredné školy. Má formu putovnej výstavy, ktorá sa približne na jeden mesiac umiestňuje v priestoroch vybranej strednej školy. Počas dvojdňového tréningu, ktorý organizuje Nadácia Milana Šimečku, sa 15-20 študentov danej školy vyškolí za kvalifikovaných sprievodcov výstavou. Študentskí sprievodcovia sprevádzajú svojich rovesníkov, čím realizujú tzv. rovesnícke vzdelávanie.

Obsahom výstavy je životný príbeh Anny Frankovej – mladého židovského dievčaťa, ktoré si počas ukrývania pred prenasledovaním židov v Amsterdame (1942-1944) židov, písalo denník. Denník sa po jej predčasnej smrti stal svetoznámy a je podkladom aj pre túto výstavu. Ďalším rozmerom obsahovej náplne výstavy je problematika holokaustu, druhej svetovej vojny, antisemitizmu, ale zahŕňa aj celkovú širšiu problematiku rasizmu, diskriminácie a ľudských práv v minulosti, dávnej i nedávnej, ako aj v súčasnosti.

Významným aspektom projektu je netradičné spracovanie učebnej látky (prostredníctvom výstavy) a iniciovanie záujmu o históriu holokaustu z pohľadu prežívania „obyčajných“ ľudí – obetí. Výstava ponúka potrebný priestor pre diskusiu a vyjadrenie vlastného názoru a využíva sa v rámci rôznych spoločenskovedných predmetov.

Od januára 2008 do júna 2008 sme realizovali tento projekt v rámci medzinárodnej spolupráce pod názvom „Anna Franková a my“, pričom bol vytvorený dodatočný panel s tematikou Druhej svetovej vojny v jednotlivých Vyšehradských krajinách a názormi mladých ľudí na niektoré súčasné spoločenské problémy.

Prehľad aktivít:

Výstavu a vzdelávací program sme realizovali na týchto siedmich školách

Február 2008: Obchodná akadémia, Brezno

Marec 2008: Gymnázium F.V.Sasinka, Skalica

Apríl 2008: Gymnázium J.L.Šuleka, Komárno

Jún 2008: Gymnázium J.B.Magina, Vrbové

V júni 2008 sa uskutočnilo v rámci medzinárodnej spolupráce krajín Vyšehradského regiónu záverečné hodnotiace stretnutie sprievodcov výstavou zo Slovenska, Česka, Maďarska a Poľska v Krakove a Osvienčime.

September 2008: Gymnázium L.Novomeského, Bratislava

Výstava však bola nainštalovaná v priestoroch Mestskej knižnice na Kapucínskej ulici v Bratislave a slávnostné otvorenie malo pripomínací charakter pri príležitosti Pamätného dňa holokaustu a obetí rasového násillia. Otvorenia sa zúčastnili veľvyslanci Holandska a USA, ako aj zástupcovia kultúrneho a politického života.

Október 2008: Gymnázium V.P.Tótha, Martin

Výstava bola nainštalovaná v priestoroch Národného múzea v Martine.

November 2008: Gymnázium Sv. Andreja, Ružomberok

Projektový tím: Projektovou manažérkou a lektorkou je Jana Hradská.

Partneri projektu: Anne Frank House (Amsterdam), Múzeum SNP (Banská Bystrica), Muzeum židovské kultury (Praha), Holocaust Memorial Center (Budapešť), Poľsko-nemecké centrum (Krakov), jednotlivé školy

Donori: Medzinárodný vyšehradský fond, Claims Conference, Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva v SR

3.2 projekt *Sprievodca svetom Anny Frankovej*

Charakteristika projektu:

Webstránka www.annefrankguide.net je virtuálna encyklopédia informácií o Anne Frankovej, jej denníku, Druhej svetovej vojne v Európe i na Slovensku.

Slovenská verzia webstránky je súčasťou medzinárodného projektu, ktorý koordinuje Anne Frank House (AFH) v Amsterdame.

Webstránku sme preložili a adaptovali počas leta 2008 a do užívania bola odovzdaná pri príležitosti Pamätného dňa holokaustu a obetí rasového násillia v septembri 2008.

V budúcnosti plánujeme viac využívať potenciál webstránky na propagáciu aktivít, ktoré slúžia na potláčanie rôznych foriem rasizmu, najmä antisemitizmu a takisto viac spropagovať využívanie tejto stránky vo vzdelávaní všeobecne ako aj v rámci vzdelávacieho programu Anna Franková – odkaz dejín dnešku.

Projektový tím: Slovenskú verziu pripravila Jana Hradská.

Partneri: Anne Frank House, Amsterdam

Donor: Veľvyslanectvo Holandského kráľovstva v SR

3.3 projekt Vzdelávacie materiály zamerané na boj proti antisemitizmu a iným formám diskriminácie

---

Charakteristika projektu:

Výstupom tohto projektu sú tri pracovné zošity - každý v rozsahu 16 strán. Jednotlivé príručky sú plnofarebné a obsahujú mnoho zaujímavého obrazového materiálu. Doplnkom k pracovným zošitom je ešte aj príručka pre pedagógov (v elektronickom formáte). Medzinárodnú verziu príručiek sme preložili a adaptovali.

Pracovné zošity sú určené pre žiakov a študentov 8.-9. ročníkov základných škôl a pre študentov 1. a 2. ročníka stredných škôl. Tento materiál je využiteľný v rámci dejepisu, občianskej výchovy, náuky o spoločnosti, či etickej výchovy.

Vzdelávacie balíček odporučilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky ako pracovný zošit pre základné a stredné školy.

Jednotlivé zošity sa venujú nasledovným témam:

1. Antisemitizmus v Európe do roku 1945

Prvá príručka ponúka komplexný pohľad na históriu židovského obyvateľstva v kontexte najmä európskej, ale aj slovenskej spoločnosti.

2. Antisemitizmus – nikdy sa nekončiaci zápas?

Druhý pracovný zošit sa zaoberá problematikou antisemitizmu po skončení Druhej svetovej vojny.

3. Predsudky. A čo ty?

Tretí pracovný zošit vznikol na základe seminára *Kto sú ja?* (Senec, máj 2008). Jeho aktérmi boli mladí ľudia, ktorí žijú na Slovensku a sami (alebo ich rodičia) pochádzajú z iných krajín (napr. Čína, Vietnam, Sýria, Kosovo, Čečensko), vyznávajú inú ako kresťanskú vieru (islam, judaizmus) alebo majú inú farbu pleti.

Plánujeme pokračovať v ďalšej distribúcii príručiek, zorganizovať seminár pre pedagógov o využívaní týchto príručiek v praxi a takisto aj získať spätnú väzbu o využívaní týchto metodických materiálov.

Projektový tím: Na príprave slovenskej adaptácie sa podieľali Jana Hradská a Peter Drál.

Partneri projektu: Anne Frank House v Amsterdame, Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe vo Varšave a Dokumentačné stredisko holokaustu.

Donori: Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu, Úrad vlády SR (Akčný plán predchádzania všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie na obdobie rokov 2006-2008).

3.4 projekt *Osudy tých, čo prežili holokaust*

Charakteristika projektu:

Nadácia Milana Šimečku disponuje unikátnym archívom vyše 200 videosvedectiev ľudí, ktorí prežili holokaust. Rozhovory vznikli najmä v rokoch 1995 až 1997 v spolupráci s Univerzitou v Yale (USA).

Vzhľadom na to, že svedectvá boli zaznamenané na VHS nosičoch, ktoré postupom času strácali na kvalite, rozhodli sme sa pristúpiť k procesu digitalizácie celého archívu.

Súčasťou rozsiahlej revízie archívu je aj:

- porovnanie textových prepisov svedectiev s ich zvukovo-obrazovým záznamom a prípadné korekcie v textoch;
- spracovanie databáz (anotácie, kľúčové slová) a biografických údajov do takej podoby, aby bolo uľahčené vyhľadávanie vo svedectvách na základe rôznych kritérií;
- vzdelávacie DVD, ktoré bude vytvorené na základe videosvedectiev.

Zámerom projektu je vytvoriť profesionálne študijné miesto v priestoroch Nadácie Milana Šimečku, ktoré bude spĺňať vysoké kritériá, ktoré sú v súčasnosti kladené na výskumné miesta podobného typu.

V roku 2008 sme začali s rozsiahlou revíziou archívu videosvedectiev a táto činnosť bude pokračovať až do začiatku roku 2010.

Projektový tím: Projekt koordinuje Jana Hradská. Na revízii archívu sa podieľajú aj študenti a študentky FIF UK a FSEV UK.

Partneri projektu: Ústav etnológie SAV, Dokumentačné stredisko holokaustu

Donor: Claims Conference

3.5 projekt Štipendijný fond Gisely Flieschmannovej

Charakteristika projektu:

Gisela Fleischmannová patrila medzi významné osobnosti neúnavne sa angažujúce v prospech záchrany slovenských i európskych židov v čase holokaustu. Je pre nás symbolom veľkej odvahy, aktivity, obetavosti a diplomacie a preto sme sa rozhodli štipendijný fond pomenovať práve jej menom.

Fond bol založený pri príležitosti šesťdesiatych výročí konca druhej svetovej vojny, oslobodenia Osvienčimu a zrušenia cigánskeho tábora pri Osvienčime a prostredníctvom neho chceme podporiť výskum, pripomínanie a vzdelávanie v oblasti holokaustu. Cieľom je pomôcť rozširovaniu znalostí a informovaniu verejnosti o fenoméne holokaustu, ale aj zabezpečenie jeho reflektovania z hľadiska súčasnosti aj v budúcnosti. Keďže nepovažujeme tému holokaustu za zaujímavú len z pohľadu historiografie a archívnictva, je našim cieľom podporiť interdisciplinárne prístupy, alternatívne metódy a skúmanie holokaustu z rôznych uhlov pohľadu. Preto sme otvorili možnosť poskytnutia štipendií tak študentom a študentkám histórie, ako aj sociológie, práva, dokumentárneho filmu, psychológie, výtvarného umenia, či iných zameraní.

Projektový tím: Inge Vagačová (predsedníčka štipendijnej komisie), Jana Hradská (koordinátorka).

Komisia je zložená zo zástupcov odborníkov – historikov, donorov, preživších holokaustu a z predsedníčky Správnej rady NMŠ: Ivan Kamenec, Katarína Hradská, Monika Vrzgulová, Matilda Hrabovecká, Ingrid Vagačová

Donor: Fond bol v roku 2008 naplnený vďaka príspevku firmy Kamenas s.r.o.

Aktivity: Vo štvrtom ročníku udeľovania štipendií boli podporené tri projekty:

Projekt kolektívu študentov Prešovskej univerzity: Študentská konferencia Holokaust včera a dnes.

Projekt Moniky Stavarovej: Prejavy antisemitizmu v regionálnej tlači v 30. rokoch 20. storočia na východnom Slovensku.

Projekt Klaudie Rábikovej: Holokaust a genocídy očami detí

ZLOŽENIE PRACOVNÉHO TÍMU PRACOVNÍKOV

Správna rada

Predsedníčka

Ingrid Antalová

Členovia

Martin Bútorá

Balázs Jarabik

Kristína Magdolenová

Eva Salnerová

Peter Tatár

Ernest Valko (do septembra 2008)

Monika Vrzgulová (od októbra 2008)

Dozorná rada

Marko Vrzgula

Správca nadácie a výkonný riaditeľ

Peter Kaščák

Programové pracovníčky a pracovníci

Programový riaditeľ

Laco Oravec

Tím

Paula Tománková

Iva Havrilová

Zuzana Bošelová

od júna 2006 na materskej

Jana Hradská

Ondřej Poduška

Štefan Šarkózy

Marek Hojsík

do mája 2008

Ladislav Chynoradský

Peter Drál

Adriana Martinovičová

od apríla 2008

Štano Daniel

od decembra 2008

Asistentka

Helena Roglová

Účtovník

Andrej Mihálik

Adresa

Panenská 4
811 03 Bratislava
Slovenská republika

tel: (421 7) 544 335 52, 544 315 93,

fax: (421 7) 544 335 52

e-mail: nms@nadaciams.sk

www.nadaciamilanasecku.sk

Príjmy	Spolu (v Sk)
Tržby z predaja služieb	6 900
Aktivácia materiálu a tovaru	1 200
Úroky	44 601
Kurzové zisky	118 888
Iné ostatné výnosy	366 141
Predaj kníh	11 839
Prijaté príspevky od iných organizácií - dary	52 000
Kamenas, s.r.o - Dar na štipendium Gisely Fleischmannovej	30 000
Nadácia Tatra banky – Srdce ulice – presunuté z grantov	22 000
Prijaté príspevky od iných organizácií - granty, z toho:	3 760 924
<i>Open Society Foundation</i>	550 121
<i>Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu</i>	530 144
<i>Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe</i>	603 308
<i>The Royal Netherlands Embassy</i>	309 838
<i>Multikulturní centrum Praha</i>	536 179
<i>Ústredný zväz židovských obcí</i>	50 000
<i>The Centre on Housing Rights and Evictions</i>	338 799
<i>Britské veľvyslanectvo</i>	243 400
<i>Anna Lindh Foundation</i>	77 735
<i>Úrad splnomocnenkyne vlády</i>	280 000
<i>Slovenská agentúra pre medzinárodnú a rozvojovú spoluprácu</i>	241 400
<i>ostatné</i>	
Prijaté príspevky od fyzických osôb, z toho:	16 500
<i>Dušan Bucháň</i>	10 000
<i>Šándorovci</i>	6 500
Príspevky z podielu zaplatenej dane	152 548
Dotácie	1 052 599
<i>Úrad vlády SR</i>	405 860
<i>Európsky sociálny fond – IS Equal</i>	646 739
SPOLU	5 584 140

Darca	suma (v Sk)
Kamenas, s.r.o - Dar na štipendium Gisely Fleischmannovej	30 000
Nadácia Tatra banky – Srdce ulice	22 000
<i>Dušan Bucháň</i>	10 000
<i>Šándorovci</i>	6 500

PO/FO ktorej NMŠ poskytla prostriedky	suma (v Sk)
Špeciálna ZŠ Chminianske Jakobovany <i>podpora súťaže Jakoboviansky slávik 2008</i>	5 000
Petrúš Lukáš, Stavarová Monika, Rábiková Klaudia štipendium Gisely Fleischmannovej	25 000

Celkové náklady	spolu (v Sk)
Spotreba materiálu, z toho:	320 633
<i>kancelárske potreby, knihy, literatúra, spotrebný materiál, DHM</i>	81 970
<i>spotrebný materiál na projekty</i>	26 617
<i>vydávanie publikácií</i>	167 598
<i>náklady účastníkov</i>	44 448
Spotreba energie	25 742
Opravy a udržiavanie	2 202
Cestovné	59 135
Náklady na reprezentáciu	18 370
Ostatné služby, z toho:	3 833 875
<i>prevádzkové (nájomné, vedenie účtovníctva, audítorské služby, aktualizácia software, servisné práce, upratovanie)</i>	769 960
<i>manažment projektov</i>	1 556 648
<i>telekomunikačné náklady</i>	156 867
<i>aktivity (prenájom, tlmočenie, náklady účastníkov, licenčné zmluvy, umelecké výkony)</i>	614 908
<i>ostatné služby na realizáciu aktivít (tlač publikácií, preprava, lektorovanie, iné)</i>	735 492
Mzdové náklady	679 615
Zákonné sociálne poistenie	104 083
Zákonné sociálne náklady	1 338
Ostatné dane a poplatky	4 500
Kurzové straty	236 537
Dary fyzickým osobám, z toho:	1 333
Manká a škody	0
Iné ostatné náklady	27 273
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	55 219
Tvorba zákonných rezerv	17 850
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	5 000
Poskytnuté príspevky fyzickým osobám (štipendiá)	25 000
Daň z príjmov	11 592
SPOLU	5 429 297

Náklady podľa druhov činnosti	spolu (v Sk)
program Výchova k ľudským právam je ľudským právom	1 253 463
program S Rómami žiť budeme. Ide o to ako...	2 521 791
program Osudy tých, ktorí prežili holokaust	994 365
náklady na správu nadácie	659 678
SPOLU	5 429 297

Náklady na správu nadácie	maximálna suma*	reálne čerpanie (v Sk)
Ochrana a zhodnotenie majetku	10 000	6 091
Propagácia verejnoprospešného účelu	20 000	0
Prevádzka nadácie	700 000	653 587
Odmena za výkon správcu	25 000	0
Náhrady výdavkov podľa osobitného predpisu	25 000	0
Mzdové náklady	50 000	0
Iné náklady spojené s prevádzkou	35 000	0
SPOLU	865 000	659 678

* Maximálna suma výdavkov na správu nadácie bola schválená správnou radou na jej zasadnutí 7.12. 2007.

V nadačnej listine neboli vykonané žiadne zmeny.
V správnej rade došlo k zmene, keď v septembri 2008 na vlastnú žiadosť
odstúpil Ernest Valko a novou členkou sa stala Monika Vrzgulová.

Správcovi nebola za výkon funkcie udelená žiadna odmena.

Nadácia nemá zriadené žiadne nadačné fondy.

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje do výročnej správy.